

פסח קטן

סדרת ספרוני חינוך פיננסי לילדים
בנק ישראל

גִּבְרַת בּוֹחֶרֶת

סדרת ספרוני חינוך פיננסי לילדים בנק ישראל

פיננסיות מושכלות - כך הם יהפכו בחייהם הבוגרים לצרכנים נבונים יותר, שיודעים לקבל החלטות פיננסיות אחראיות ולדאוג לרווחתם הכלכלית.

הסדרה "כסף קטן" בהוצאת בנק ישראל נועדה ללמד את הילדים מושגים ועקרונות ראשוניים הקשורים להתנהלות נבונה עם כסף. הסדרה כוללת מספר ספרונים, המותאמים לגילאים הצעירים חמש עד עשר שכל אחד מהם עוסק בנושא אחר מתחום החינוך הפיננסי: עידוד לחיסכון, התנהלות צרכנית נבונה, שימוש באמצעי תשלום ותולדות המטבע.

כהורים ומחנכים אנו רוצים ללמד את ילדינו את כל מה שהם צריכים לדעת כדי להפוך לבוגרים עצמאיים ומצליחים שיידעו לקחת אחריות על עתידם הכלכלי.

התנהלות נכונה עם כסף היא אחת ממיומנויות החיים החשובות בחיי היומיום של העולם המודרני ההופך ליותר ויותר מורכב, ובכל זאת אנו לא תמיד נוטים ללמד את ילדינו נושאים כלכליים.

הרגלים קל יותר לסגל מגיל צעיר, ולכן ככל שנקדים ללמד את הילדים מהו כסף, איך מתנהלים איתו, וכיצד מקבלים החלטות

רגע של חינוך פיננסי

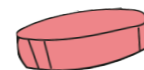
בסוף כל אחד מהספרונים תמצאו נקודות לשיח עם הילדים על הסיפור ועל התובנות העולות ממנו.

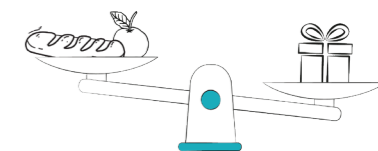
גברת בוחרת

תודתנו לכל מי שסייע וייעץ בהכנת הספרונים, ובמיוחד:
ליחידה האחראית על חינוך פיננסי במחלקה לתקשורת, הסברה וקשרי קהילה בבנק ישראל
על ייזום הפרויקט והתכנים.
לד"ר הדסה קפלן על כתיבת הסיפורים המחורזים.
לשלי שטייר כהן מחברת "דיאלוג - ייעוץ ארגוני, מחקר והדרכה בע"מ" על האיורים והעיטוב.
לרוזי ארביב, מייסדת החברה "פלנטי לחינוך פיננסי", על הליווי הפדגוגי בכתיבת הספרונים
ועל כתיבת הדיון ומערכי השיעורים הנלווים אל הסיפורים.
לרותי זקוביץ על העריכה.
למנאל סעאבנה על תרגום הסדרה לשפה הערבית.

חפשו בכל צמד עמודים
את המטבע הורוד...

כל הזכויות שמורות © לבנק ישראל 2023
אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,
לשדר או לקלוט בכל דרך אחרת כל חלק שהוא מהחומר המופיע
בספרונים ללא רשות מפורשת מראש ובכתב של בנק ישראל

קחי עשרים ש"ח - הם יספיקו, בטוח,
וקני לך כריך עם גבינה ותפוח."
כך אמא אמרה וחיכה -
והלכה.

אמא אמרה לגברת בוחרת:
"הבקר הזה אני ממהרת.
לא הספקתי להכין לך כריך עם גבינה,
אבל את, בתי, ילדה נבונה.

גברת בוחרת יְשֵׁבָה וְחֹשֶׁבָה:
כָּרִיךְ עִם גְּבִינָה הִיא פְּחוּת אֲהָבָה;
אֵז אוֹלֵי בְּמִקּוּם כָּרִיךְ עִם גְּבִינָה
הִיא תִקְנָה בְּכֶסֶף הַזֶּה מִתְּנָה?

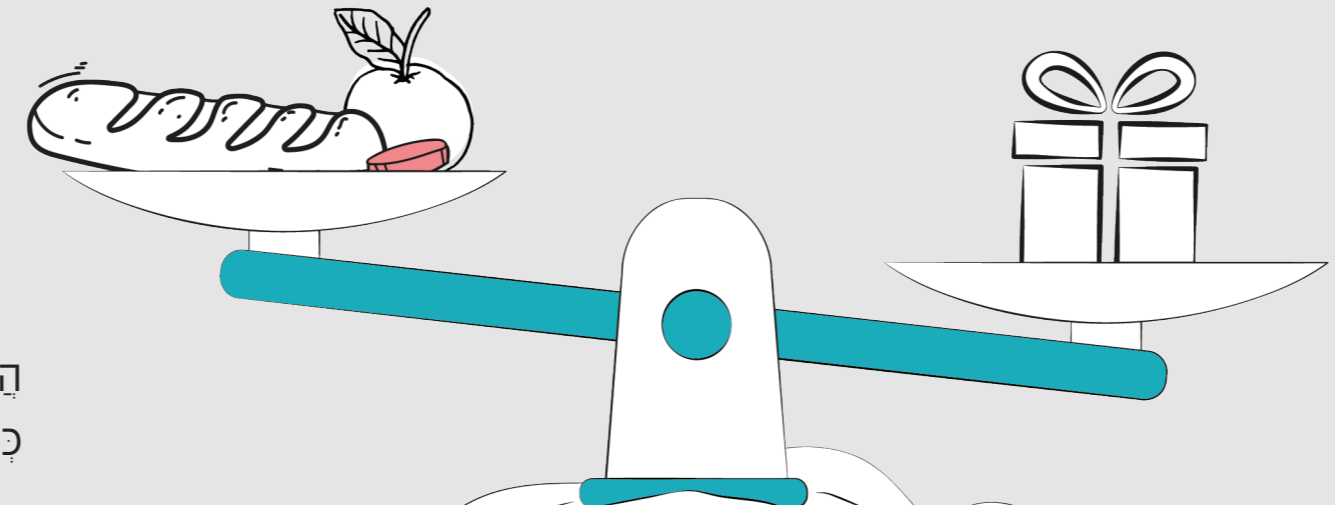

כִּךְ הִיא יְשֵׁבָה וְחֹשֶׁבָה וְחֹשֶׁבָה:
אִם הִיא לֹא תֹאכֵל הִיא תִהְיֶה רַעֲבָה.

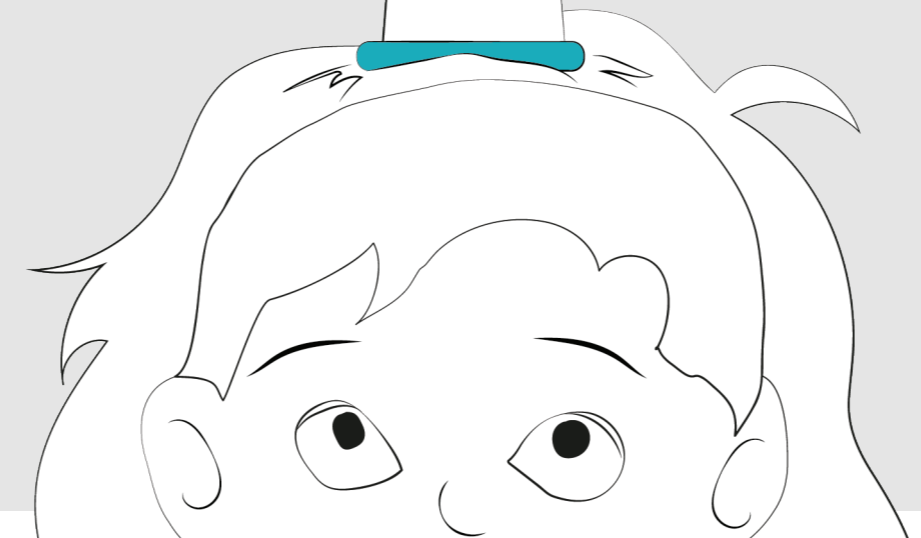
אִם תִּהְיֶה רַעֲבָה לֹא תִקְשִׁיב בְּשִׁיעוֹר,
וְלִכֵּן שׁוֹם דָּבָר לֹא יִהְיֶה לָּהּ בְּרוּר.

וְהִיא תִזְדַּקֵּק לְעֶזְרַת חֲבֵרִים
כְּדֵי שֶׁתּוֹכֵל לְהַכִּין שְׁעוּרִים.

מוטב לא לקנות עכשו סתם מתנה,
אלא רק איזה פרי וכריך עם גבינה.

האם גברת בוחרת עשתה בתבונה
כשהעדיפה כריך על פני מתנה?

גם אתם, אם תתלבטו מה לקנות
הזכרו בבחירה של הגברת הזאת,
כי אותו הכריך
היה מה שצריך.

מתנה, כך החליטה לה גברת בוחרת,
היא תוכל לבקש בפעם אחרת -
ביום ההלדת או לקראת חג גדול,
ולא בלי סבה בסתם יום של חל.

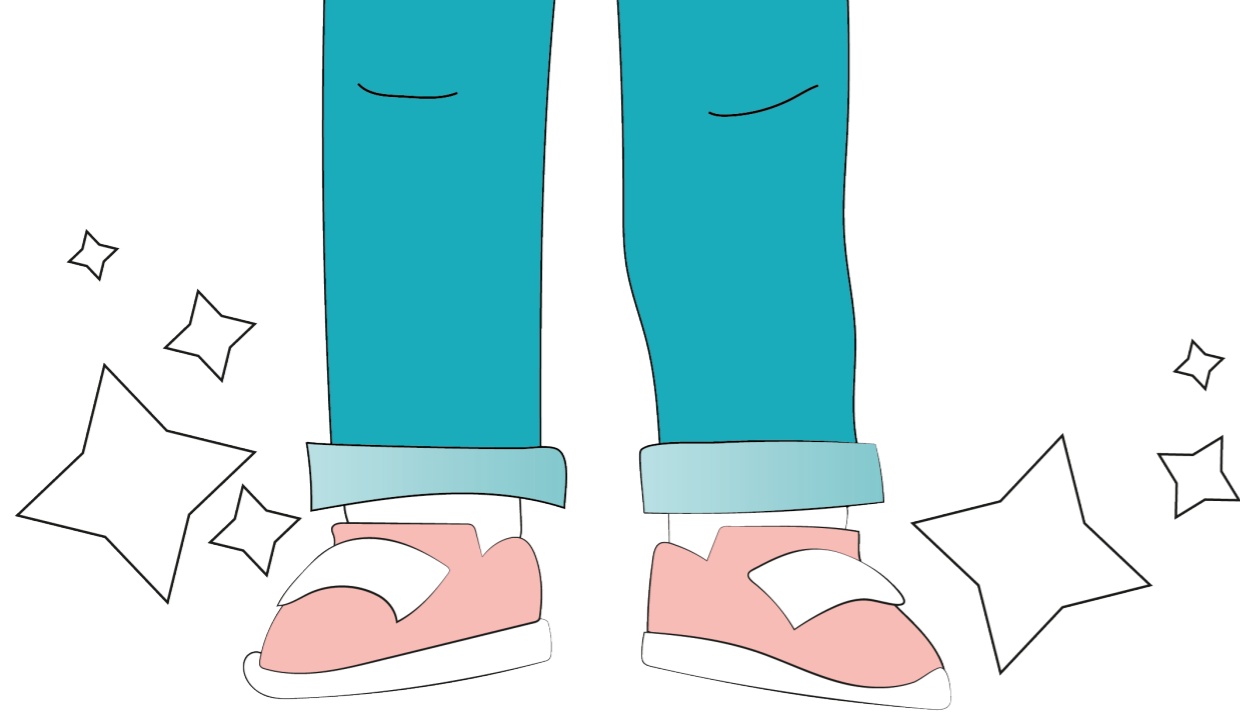

גִּבְרַת בּוֹחֶרֶת רְאֵתָה בַּחֲנוּת
זוג יָפֵה שֶׁל נְעָלֵי הַתְּעַמְלוֹת -
נְעָלֵי הַתְּעַמְלוֹת בְּצֶבַע וָרֹד
שֶׁהִיא חֲשָׁקָה בָּהֶן מְאֹד.

מְשׁוּיִם מְחִירִים

נְעֵלָה אוֹתָן חֵישׁ הַגְּבֵרֶת בּוֹחֶרֶת
וַיֵּצֵאָה מֵאוֹתָהּ הַחֲנוּת מְאֻשֶּׁרֶת.

מֵאֲתִים שְׁקֵלִים הִיא נִתְּנָה לְמוֹכֶרֶת
וְקִבְּלָה נְעֵלֵי הַתְּעַמְלוֹת לְתַפְאֶרֶת.

היא לא התרחקה מאד,
והנה עוד נעלים בצבע ורד,
זהות לשלה, מצגות בחנות,
ולצדן כרטיס פשוט,

שעליו מצין בצבע מאיר:
"מאה ש"ח" - בדיוק מחצית המחיר
ששלמה זה עתה על אותן נעלים.
"אין קרה", שאלה, "ששלמתי כפלים!?"

כיון שלקנות היא כל כך מהרה,
מאה שקלים היא עכשו חסרה.

אבל גברת בוחרת ילדה חכמה;
ישבה וחשבה ואמרה לעצמה:

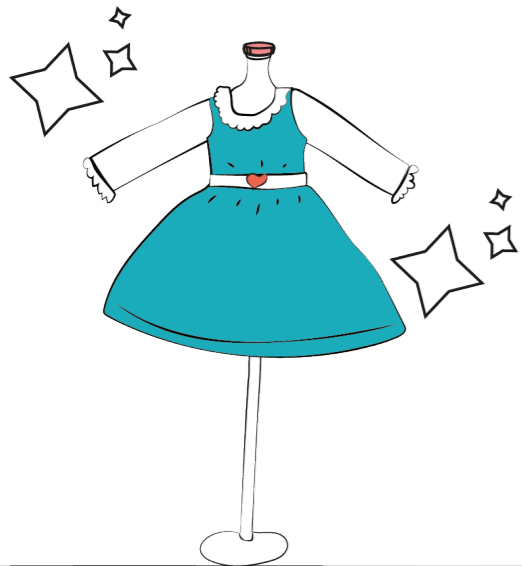
"בפעם הבאה כשאצא לקניות
אקפיד לבקר במספר חנויות;
ואם אקנה באפן מקוון
אסתכל במספר אתרים, כמובן.
אבדק מחירים ולא אותר,
ואקנה במחיר הזול ביותר."

מחיר	חנות נעליים
150 ₪	ללכת
100 ₪	ניקה
200 ₪	יחסיס

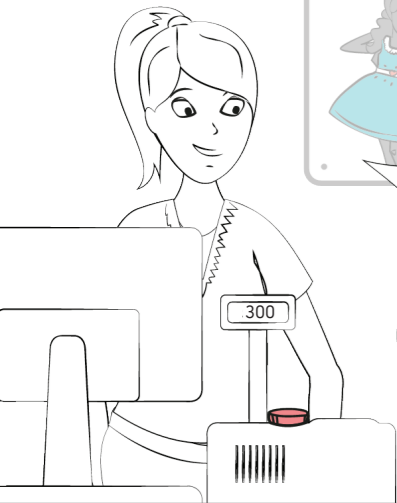
חנותים מעולם אחר

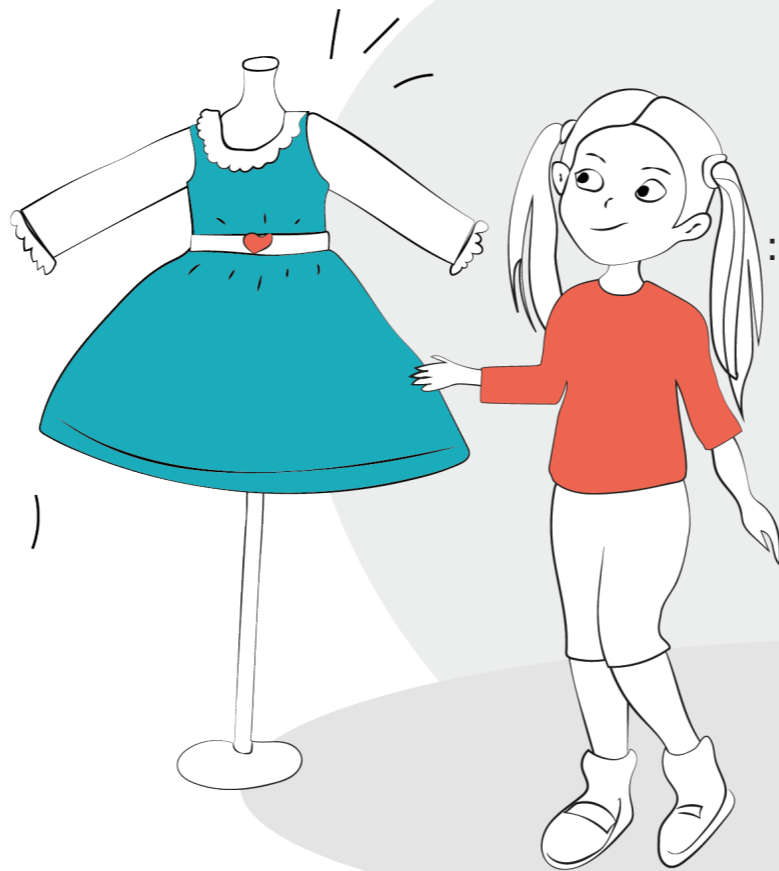
גברת בוחרת ראתה בחלון ראוה
שמלה נחמדה,
שמאד אהבה.

לא חזבים לקנות מותגים

"שלוש מאות ש"ח. זו שמלה מהממת!
כמו זאת שלבשה שחקנית מפרסמת."

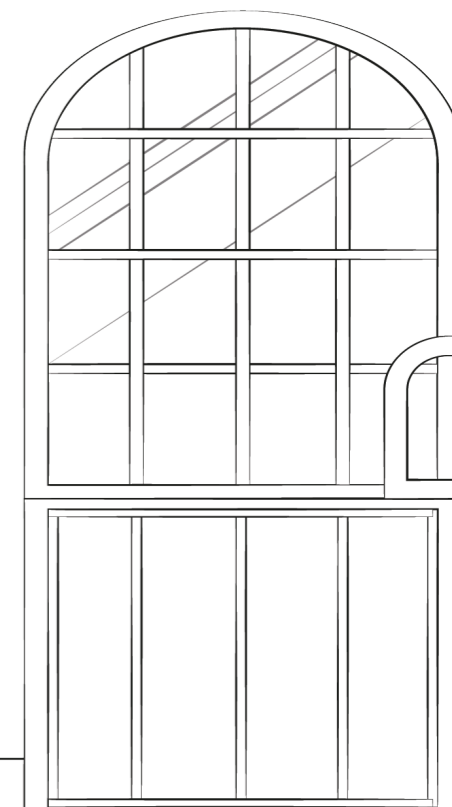
למוכרת פנתה ואותה שאלה:

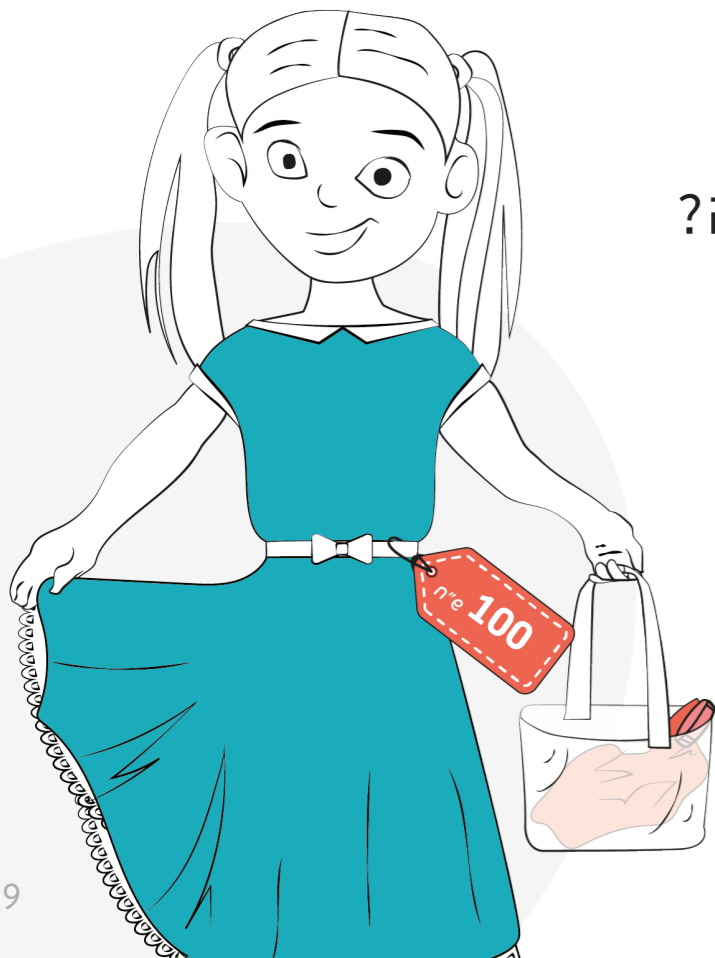
"כמה השמלה
הזאת עולה?"

חֲשֵׁבָה לָהּ בּוֹחֶרֶת: "לִקְנוֹת לִי שִׁמְלָה
וּלְשֵׁלֵם מִחִיר כֹּה מְגֹזֵם בְּשִׁבְלָה?
אֵז מָה אִם הִיא כִּמוֹ שֶׁל אִיזוֹ כּוֹכֶבֶת?
זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁגַּם אֲנִי חִיֶּבֶת

לְשֵׁלֵם סְכוּם כִּזֶּה!", חֲשֵׁבָה לְעֵצְמָה,
"זוֹ לֹא תִהְיֶה הַחֲלָטָה חֲכָמָה.
תּוֹדָה", הִיא אָמְרָה,
וְאֵת הַכָּבִישׁ עֲבָרָה.

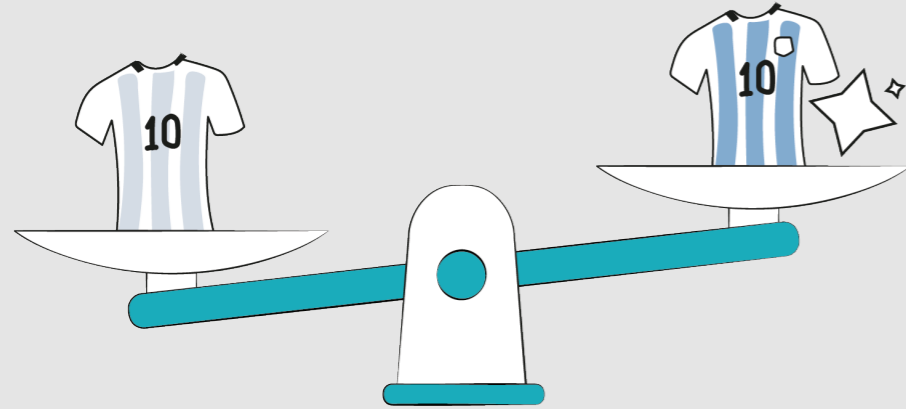

תשאלו בודאי: כמה היא עולה?
מאה ש"ח - סכום סביר בשבילה.
חשוב המחיר ולא רק המותג,
וגברת בוחרת שמחה עד הגג.

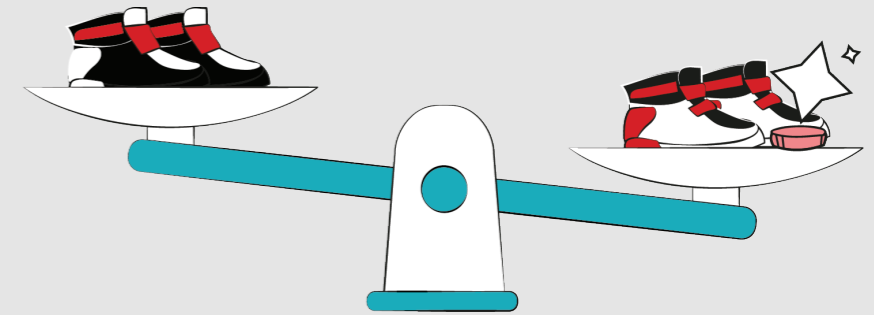

בחלון שממול מצאה גברת בוחרת
שמלה אחרת, יפה, נהדרת.
אמנם לא שמלה מארון של כוכבת,
אך אותה הגברת בוחרת אוהבת.

זכרו שגם למחיר יש משקל:
האם לשלם מחיר מפלפל
על נעלים, ילקוט, קלמר או חלצה
רק בגלל שם של שחקן או קבוצה?
זאת ישקל כל אחד ואחד לעצמו
לפי תקציבו ולפי טעמו.

כמוה, כאשר גם אתם בוחרים,
ואולי מתלבטים בין שני מוצרים -

אחד הוא מותג בעל שם מפרסם
ואחר, שדומה לו, אך בלי כל ה"גלאם",

כואו נתראל עק הילדימ:

עכשיו נתרגל רכישה מושכלת, כדי שממש כמו גברת בוחרת נבחר בחירה נהדרת.

שאלו את הילדים:

מהו הפריט האחרון שנרכש עבורך או רכשת מכספרך?

עברו יחדיו על הכללים החשובים של הבחירה ושאלו שאלות מנחות:

- ★ האם הקנייה הייתה ביטוי לצורך או רצון? האם גברת בוחרת הייתה מסכימה עם ההחלטה שלכם?
- ★ האם בדקתם שמא אותו מוצר מצוי במקומות אחרים במחיר זול יותר? מה גברת בוחרת הייתה עושה?
- ★ מדוע בחרתם לקנות דווקא את המוצר הזה? האם הוא מותג? להיט ברשתות החברתיות? או הומלץ על ידי משפיעני רשת? האם הופיע בפרסומת? (עודדו את הילדים להסתכל על פרסומות בביקורתיות).

סא מה אלמנאן?

לפני כל קנייה קטנה או גדולה ניזכר בגברת בוחרת ונעלה מספר סימני שאלה:

האם הפער במחיר בין המותג והמוצר החליפי מתאים עבורי?

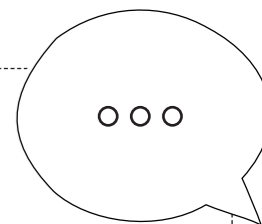
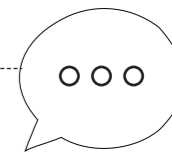
האם הרכישה היא רצון אמיתי שלי, או שהיא מגיעה מלחץ חיצוני (למשל מצד חברים, מוכר בחנות, פרסומות)?

האם בדקתי את מחירו של המוצר במספר מקומות כדי להחליט היכן הכי זול לקנות?

האם המוצר נחוץ לי וקנייתו חשובה עבורי?

רגע של חינוך פיננסי:

שוחחו עק הילדימ על הסיפור והמסרים העליון אלמנאן:

כדי לקבל החלטה כלכלית מושכלת ונכונה חשוב שבדיוק כמו גברת בוחרת נזכור כמה כללים:

מותגים

מדוע חשוב לקנות מותג מסוים? האם שווה לקנות בכל מחיר רק כי לאחרים יש? מה הופך את המוצר הזה ל"שווה" יותר ממוצרים זולים יותר ודומים לו? לגיטימי שהילדים ירצו לחקות דמות שהם מעריכים או לחשוך במותג. השיח החשוב כאן הוא על ה"למה?"

השוואת מחירים

האם חיפשתי במספר מקומות כדי לקנות בזול? לפעמים בדיקה בכמה מקומות מסייעת לנו לקנות נכון ואפילו להשאיר בכיס עוד כמה מטבעות.

"צריך" ו"רוצה"

האם מה שאני רוצה לרכוש הוא דבר נחוץ והכרחי או דבר שהייתי רוצה אך אין לי צורך ממשי בו? חשוב מאוד לשאול ללא כל שיפוטיות, מתוך רצון כן לעורר אצל הילדים מודעות להבדל האמור.

הסדרה "כסף קטן" בהוצאת בנק ישראל נועדה ללמד את הילדים מושגים ועקרונות ראשוניים הקשורים להתנהלות נבונה עם כסף.

הסדרה כוללת מספר ספרונים, המותאמים לגילאים הצעירים (חמש עד עשר). כל ספרון עוסק בנושא אחר מתחום החינוך הפיננסי: עידוד לחיסכון, התנהלות צרכנית נבונה, שימוש באמצעי תשלום ותולדות המטבע.

גברת בוחרת תסייע ללמד את הילדים כיצד לקבל החלטות צרכניות נבונות: להבדיל בין מה שרוצים למה שצריכים, להשוות מחירים לפני שקונים, ולא להתפתות לרכישת מותגים יקרים מדי.

גברת בוחרת מקבלת החלטות צרכניות נבונות באמצעות בחירה בין אפשרויות שונות: האם תקנה כריך או מתנה? אילו נעליים תבחר? האם תבחר לרכוש שמלה כמו של שחקנית מפורסמת?

סדרת הספרונים כסף קטן, בהוצאת בנק ישראל, נועדה לסייע להורים ולמורים לשוחח עם הילדים, בגילאי חמש עד עשר על כסף ולהקנות להם מיומנויות פיננסיות בסיסיות.

גברת בוחרת -

תסייע ללמד את הילדים כיצד לקבל החלטות צרכניות נבונות: להבדיל בין מה שרוצים למה שצריכים, להשוות מחירים לפני שקונים, ולא להתפתות לרכישת מותגים יקרים מדי.

גברת מטבע -

תספר לילדים על גלגולו של הכסף ומשמעותו - מהתקופה שבה היה סחר חליפין ועד לצורות השונות של הכסף בעולם של ימינו.

מר חסכן ומר בזבזן -

יסייעו להסביר לילדים את חשיבות החיסכון לעתיד - איך לחסוך כסף כדי להשיג את המטרות שלנו, מדוע חשוב לדחות סיפוקים, וכיצד להימנע מהוצאות מיותרות.

מר תשלום -

יסייע להסביר לילדים איך מרוויחים כסף, איך הוא מגיע אלינו מתוך המכשיר שבקיר, וכן איך משלמים בכרטיס אשראי או באפליקציית תשלום.

לפעילויות נוספות הקשורות לספרונים סרקו את הקוד, או היכנסו לאתר בנק ישראל בכתובת www.boi.org.il

